

„Vezmi svůj kříž a následuj mne“

1. Neděle postní
Hošťálková 21. 2. 2021

Písně: 637, 312, 695, píseň P.Hurty, 672

Čtení z Písma: Žalm 63, 2 - 9; ev. Markovo 8, 27 - 38

Text kázání: ev. Markovo 8, 34 - 35

Milí bratři a sestry,

vstoupili jsme do postního období, které nás vybízí k tomu, abychom sledovali Kristovu cestu v její poslední fázi. Do této chvíle Kristus svými slovy i činy, celou svou bytostí odkazoval k dobrému a laskavému Bohu Otci; k Bohu, který každého zve a volá k tomu, aby se pouštěl dobrou cestou. Kristus, Boží Syn byl ztělesněním této cesty. Nyní se tato jeho pozemská cesta blíží ke svému vyvrcholení - vede na golgotský kříž, je to zásadní vykročení. Postní období nás obzvláště vybízí k tomu, abychom při sledování cesty Kristovy, mysleli také na náš život, na naši životní cestu. - Kudy má cesta životem vést, kam mířím, o co v životě usiluji a co je to nejdůležitější, co nesmím pominout?

Nemůžeme nepřemýšlet také nad našimi konkrétními budoucími kroky, obzvláště jsou-li nějak zásadní. V uzlových bodech našeho života, před jeho novými úseky, jsou takové rozvahy obzvláště důležité. Uvažujeme, plánujeme, ale též váháme, nejsme si jisti, jestli jsou naše plány uskutečnitelné. Mohly by nás přece také potkat nepředvídatelné překážky. Proto se také stále ohlížíme po jistotách, o které bychom mohli své záměry opřít. Naše plány se přece mají zdařit, a nastoupená cesta nás má přivést k vytčenému cíli. Docela bychom si přáli, kdyby se nám z některé strany dostalo velkorysé nabídky, například: Poskytneme vám garanci na vaše rozhodování i na jistotu vaší životní cesty! Takové reklamní heslo by bylo docela lákavé a o zájemce takového ručení by nebyla nouze, avšak garance tohoto druhu se nikde nenabízí.

Pohlédneme-li do textu Písma vidíme, že mnozí tenkrát - a platí to i dnes - tyto jistoty a záruky od Ježíše očekávali a očekávají. Možná to naplno nevyslovili, ale leží to v nich. Myslí si: Jestliže se k Bohu dostatečně upnu, pak se mi nemůže nedařit. Budu-li v Boha dobře věřit, pak se o své životní plány bát nemusím, povedou se. Odtud již také vede velmi krátká cesta ke zkratům a pověrám různého druhu, třeba to známé a tolikrát zmiňované: Nemluvně musí být přineseno ke křtu, aby zdravě rostlo; manželství je třeba uzavřít v kostele, aby se nerozpadlo; člověk musí být nakonec též církevně pohřben, aby se před ním otevřela nebeská brána - je-li jaká. To, co si držím a považuji za víru se má stát jakýmsi záručním listem na hladké a bezproblémové fungování našeho života.

Avšak jak na takové a podobné představy odpovídá Pán Ježíš? Vůbec nemluví o nějakém plnění našich přání, nebo zárukách pro náš život. Místo toho hovoří o utrpení, zavržení a smrti. Jaký div, že na to lidé reagovali odmítavě, že této cestě odporovali a bránili se jí, že se od Ježíše zklamaně odvraceli. V každé době tomu tak bylo, čekali přece něco zcela jiného.

Podobně tomu bylo také s Ježíšovými učedníky. Neznáme sice dopodrobna jejich naděje a přání, ale také oni jistě očekávali něco jiného. Jejich očekávání byla spjata velmi úzce s politickými cíli. A v této oblasti bylo všeobecnou prioritou osvobození země z područí římské nadvlády a touha po tom, aby se jejich vlastní národ opět zaskvěl mezi národy ostatními. To, že též představa učedníků o Mesiáši byla spojena s mocí, slávou a velkolepostí a že tyto představy spojovali s Ježíšem je z náznaků evangelií velmi patrné. Toto jim ale Ježíš nesliboval a nenabízel. Naopak, na jeho cestě se setkají s mnohou nejistotou, budou zápasit se svým strachem i pochybnostmi, bude jim dáno procházet též utrpením. Ten, kdo se přidá na jeho stranu tedy bude muset počítat se zavržením a křížem!

Je docela přirozené a pochopitelné, že se při této představě v člověku vzvedne vlna protestu a pocítí silnou potřebu zvolat jako Petr tenkrát: *„Počkej, zastav se, v této cestě se nesmí dál pokračovat! Bůh chraň tebe i nás, aby nás něco takového potkalo! Utrpení a kříž se k tobě, Ježíši, i k tomu, co si o tobě myslíme a co od tebe očekáváme, vůbec nehodí! Nechceme, aby kříž byl naším výhledem!“*

Musíme přiznat, že třebaže naše přání a očekávání, od očekávání učedníků tenkrát, jsou jiná, zvěst o Kristově utrpení, ze které vyplývá, že cesta jeho následovníků je a vždy zůstane cestou kříže, neslyšíme vůbec rádi. V tom se učedníkům velmi podobáme. Vždyť kříž zde není jen znamením smrti, každý člověk přece nakonec musí zemřít a každá smrt má své příčiny. Ale kříž je zde zároveň také znamením hlubokého ponížení a hanby. Kdo byl odsouzen k popravě ukřižováním, platil za zavrženého a vyloučeného z lidské společnosti, za beznadějného ztroskotance. Od toho, který na něm visí již není možné nic očekávat.

A přece: Pán Ježíš se rozhodne právě pro tuto cestu. Petrův protest zcela zásadně odmítne jako těžké a nebezpečné pokušení a vykáže ho do patřičných mezí. *„Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen a zabit...“* Toto „*musí*“ zde znamená: Bůh to tak chce.

Proč „*musí*“ a proč to tak Bůh Otec chce? Odpověď na tuto otázku se nedává těm, kteří by chtěli celou situaci hodnotit zvenčí, jen jako nezávislí pozorovatelé nebo posluchači. Vždyť přirozenému lidskému myšlení se přičí a nejde mu dohromady ono spojení: *„Bůh a jeho utrpení“*, a už vůbec ne *„Bůh a jeho smrt“*. To je něco, co si přece navzájem odporuje, je to naprostý protiklad!

Člověku se cesta k odpovědi začíná otevírat teprve tenkrát, kdy se sám na tuto kristovskou cestu kříže staví - ne jindy; kdy se zříká všech vlastních, pracně nabytých jistot a záruk a svěruje se do Boží péče. Pak se před ním nečekaně objevuje cesta nová, cesta evangelia. A to pak znamená: Bůh skrze tohoto ukřižovaného Ježíše Krista začíná v nás, při nás a s námi *„všecko nové“*. Ten, který „*musel*“ na kříži položit svůj život se stává mým Pánem, kterému mohu věřit, na kterého se mohu spolehnout, ve kterého smím vždy a za všech okolností doufat.

Jinými slovy: Každý člověk se ve svém životě ocitá v jeho nížinách, těžkých a všelijak komplikovaných situacích, a potřebuje jiné, kteří by jej podrželi, byli mu oporou. A tu jsme se naučili hledat oporu tam, kde je síla a moc, kde jsou silní a mocní.

Nyní je to ale jinak. Bůh říká těm, kteří se octli v hlubinách propasti života: *„Jestliže hledáš pomoc, pak jdi k Tomu, který padl ještě hlouběji než ty - k ukřižovanému Ježíši“*. Bůh říká těm, které přemáhá únava, jsou zklamaní a bezradní: *„Jestliže hledáš pomoc, jdi k Tomu, jehož pozemská cesta končila, po lidsku, velmi beznadějně - k ukřižovanému Ježíši“*. On říká také těm, kteří musí jít

svým životem sami, opuštění a všelijak se trápí: „*Jestliže hledáš pomoc, pak jdi k Tomu, který musel strpět tu největší opuštěnost - k ukřižovanému Ježíši*“. A ještě: Říká i těm, kteří se nachází v nemoci, nebo jsou sevřeni smrtelnou úzkostí: „*Jestliže hledáš pomoc, obrať se na Toho, nebo k Tomu, který tuto nouzi dobře zná, protože ji ve svém vlastním životě sám zakusil - k ukřižovanému Ježíši Kristu*“.

Není žádné jiné cesty, která by mohla být nazvána křesťanskou než právě cesta Ježíšova - do Jeruzaléma a na kříž. Není žádné jiné možnosti pro člověka, který chce být skutečně křesťanem, žádné jiné možnosti pro církev, která chce vyznávat Ježíše Krista jako svého Pána, než ho věrně následovat právě na této jeho cestě kříže! Smí to však dělat v důvěře, že ten Bůh, který nechal jít svého Syna Ježíše Krista na kříž a pak ho přivedl k životu, když jej vzkřísil z mrtvých, také ji, svou věrnou církev i každého svého jednotlivého vyznavače, bude na všech cestách doprovázet.

Podle lidského mínění jsou šance tohoto Ukřižovaného v tomto světě nulové. Podle Božího mínění a jeho vůle ten, který přijímá cestu kříže, a jde po ní, nakonec vítězí - získává Život, otevírá se před ním požehnaná Boží budoucnost. **„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.“** A toto Ježíšovo slovo platí - tenkrát jako dnes! On sám byl tím, který touto cestou prošel. Ať nám je postní čas také časem rozjímání a zvažování vlastní životní cesty.

Amen.